

MVCRX0541JI4
prvotní identifikátor

odbor veřejné správy, dozoru a kontroly
náměstí Hrdinů 1634/3
140 21 Praha 4

Č. j. MV-106283-2/ODK-2020

Praha 13. července 2020
Přílohy: 4 / el.

Vážený pan

Mgr. Karel Marek

zastupitel města Lysá nad Labem a zmocněnec přípravného výboru

na email: karel.marek@outlook.com

Odpověď na dotaz - místní referendum v Lysá nad Labem

Odbor veřejné správy, dozoru a kontroly Ministerstva vnitra obdržel Váš dotaz ze dne 3. července 2020, který se týká problematiky místního referenda v městě Lysá nad Labem. Referendum se má konat na základě návrhu přípravného výboru.

Dne 10. června 2020 jste jako přípravný výbor podali na Městský úřad Lysá nad Labem návrh na konání místního referenda o těchto otázkách:

- 1. Souhlasíte s tím, aby byty v Milovicích ve vlastnictví Města Lysá nad Labem zůstaly i nadále majetkem města a nebyly prodány?*
- 2. Souhlasíte s tím, aby Město Lysá nad Labem prodalo své byty v Milovicích pouze tehdy, pokud bude mít pravomocné stavební povolení nových městských bytů v Lysé nad Labem a výtěžek z prodeje bytů v Milovicích se použije jen k úhradě nákladů na tuto výstavbu?*

Dne 25. června 2020 jste jako zmocněnec přípravného výboru obdržel od městského úřadu vyrozumění, že v návrhu nebyly shledány nedostatky.

Dne 30. května 2020 se konala rada města, na které bylo přijato následující usnesení:

Usnesení č. 377

Rada města Lysá nad Labem

I. odkládá

předložení návrhu zastupitelstvu města na vyhlášení místního referenda na základě návrhu přípravného výboru podle ustanovení § 13 zákona č. 22/2004 Sb., o místním referendu a změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů, a to na území města Lysá nad Labem. Z důvodu stanoviska ministerstva vnitra ČR.

*II. ukládá
odboru vnitřních věcí zaslat doplňující dotazy ke stanovisku ministerstva vnitra
ČR ve smyslu diskuse RM.*

Jako zmocněnec přípravného výboru jste však neobdržel zmíněné stanovisko Ministerstva vnitra, přestože jste o ně pana starostu a paní tajemnici úřadu požádal. Proto se na nás obracíte s žádostí o zaslání těchto listin:

- 1) zaslání stanoviska k našemu místnímu referendu, které bylo zasláno na městský úřad Lysá nad Labem a je zmiňované v usnesení RM v bodě I.*
- 2) zaslání dodatečných otázek, které jste obdrželi od města Lysá nad Labem dle usnesení RM v bodě II.*

Dále nás žádáte o stanovisko na tyto otázky:

- 1. Může Rada města odložit předložení bezvadného návrhu na konání místního referenda do zastupitelstva města, jak je uvedené usnesení RM č. 377 v době I.?*
- 2. Kde by mohl být problém, pokud by v místním referendu byly najednou položeny obě výše uvedené otázky.*
- 3. Jaké kroky přípravnému výboru doporučujete udělat, tak aby místní referendum proběhlo a jeho výsledek byl v jakékoliv situaci právně jednoznačný?*
- 4. Pokud by výše zmíněné otázky byly v kolizi, můžeme jako přípravný výbor chápat tuto situaci tak, že se vlastně jedná o dvě referenda, kdy každé bude pouze o jedné otázce?*
- 5. Pokud je odpověď na otázku 4) ano, můžeme si jako přípravný výbor v tomto případě určit o jaké otázce chceme, aby se referendum konalo jako první?*
- 6. Pokud je odpověď na otázku 4) ano, a proběhne referendum o jedné otázce a nebude právně závazné (přijde méně lidí...), můžeme jako přípravný výbor požádat o vyhlášení místního referenda o druhé otázce?*

V návaznosti na Vaši žádost Vám v příloze zasíláme stanovisko č. j. MV-93936-2/ODK-2020, ze dne 23. června 2020, a žádost tajemnice Městského úřadu Lysá nad Labem o naše doplňující stanovisko evid. pod č. j. MV -93936-6/ODK-2020. Dále vám v návaznosti na Vaši telefonickou žádost ze dne 3. července 2020

v příloze zasíláme stanovisko Ministerstva vnitra pod č. j. MV-93936-5/ODK-2020 k výkladu pojmu „oprávněná osoba“ ve smyslu § 2 zákona č. 22/2004 Sb., o místním referendu a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů (dále také jako „zákon o místním referendu“ nebo „zákon č. 22/2004 Sb.“) a stanovisko Ministerstva vnitra č. j. MV-939-36-10/ODK-2020, které obsahuje odpovědi na doplňující dotazy paní tajemnice. Současně si Vás dovoluujeme informovat, že Městskému úřadu Lysá nad Labem byla zaslána na vědomí naše písemná komunikaci s Vámi (tj. Váš dotaz ze dne 3. července 2020 a toto právní stanovisko).

Ke shora uvedeným otázkám Vám poskytujeme následující právně nezávazné stanovisko:

Ad 1)

Může Rada města odložit předložení bezvadného návrhu na konání místního referenda do zastupitelstva města, jak je uvedené usnesení RM č. 377 v době I.?

V návaznosti na Váš dotaz si dovoluujeme nejprve citovat příslušnou právní úpravu, která upravuje postup obce v návaznosti na podání návrhu přípravného výboru na vyhlášení (konání) místního referenda, tj. § 12 a § 13 zákona o místním referendu:

§ 12 – „Přezkoumání náležitostí návrhu přípravného výboru“

„(1) Návrh přípravného výboru spolu s přílohou předkládá přípravný výbor obecnímu úřadu, úřadu městské části nebo městského obvodu (dále jen "obecní úřad") nebo magistrátu hlavního města Prahy nebo magistrátu územně členěného statutárního města (dále jen "magistrát statutárního města"), který posoudí předložený návrh přípravného výboru ve lhůtě do 15 dnů ode dne jeho podání; jestliže v návrhu přípravného výboru neshledá nedostatky, neprodleně po uplynutí této lhůty písemně vyrozumí zmocněnce.

(2) Nemá-li návrh přípravného výboru náležitosti stanovené podle § 10 a 11 nebo obsahuje-li nesprávné nebo neúplné údaje, obecní úřad nebo magistrát statutárního města neprodleně písemně vyzve zmocněnce, aby takové nedostatky ve stanovené lhůtě, která nesmí být kratší než 7 dnů, odstranil. Současně obecní úřad nebo magistrát statutárního města návrh přípravného výboru zmocněnci podle potřeby vrátí a o tomto postupu učiní zápis a přiloží k němu kopii návrhu přípravného výboru.

(3) V případě, že obecní úřad nebo magistrát statutárního města nevyrozumí zmocněnce o tom, že návrh přípravného výboru nemá nedostatky, nebo ho nevyzve

k jejich odstranění, považuje se takový návrh přípravného výboru po uplynutí lhůty 30 dnů od jeho podání za bezvadný.

(4) Bezvadný návrh přípravného výboru předloží rada obce k projednání zastupitelstvu obce na jeho nejbližším zasedání; obdobně postupuje rada města, která bezvadný návrh přípravného výboru předloží k projednání zastupitelstvu statutárního města.

(...)“

§ 13 – „Vyhlášení místního referenda na návrh přípravného výboru“

(1) Zastupitelstvo obce nebo zastupitelstvo statutárního města na svém nejbližším zasedání usnesením rozhodne

a) o vyhlášení místního referenda, jestliže lze o navržené otázce místní referendum konat, a zároveň stanoví den jeho konání (§ 15),

b) o tom, že místní referendum nevyhlásí, jestliže o navržené otázce nelze místní referendum konat.

(2) Zastupitelstvo obce nebo zastupitelstvo statutárního města neprodleně vyrozumí zmocněnce o přijatém usnesení a zároveň toto usnesení vyvěsí na úřední desce příslušného obecního úřadu po dobu 15 dnů; usnesení zastupitelstva statutárního města se vyvěsí neprodleně po dobu 15 dnů na úřední desce magistrátu statutárního města a na úředních deskách úřadů všech městských částí nebo městských obvodů. Obdobně postupuje příslušné zastupitelstvo při vyhlášení místního referenda na základě rozhodnutí soudu.

(...)“

Z předmětné právní úpravy (§ 12 odst. 4) plyne, že pokud návrh přípravného výboru nemá nedostatky (je bezvadný), rada obce je povinna jej předložit k projednání zastupitelstvu obce na jeho nejbližším zasedání, tzn. na zasedání následujícím poté, co je zmocněnec přípravného výboru vyrozuměn ve smyslu § 12 odst. 1 o bezvadnosti návrhu či poté, co začne platit fikce bezvadnosti návrhu ve smyslu § 12 odst. 3 zákona č. 22/2004 Sb. (viz rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 23. dubna 2019, č. j. Ars 6/2018-28). Nejbližším zasedáním je přitom třeba rozumět i zasedání mimořádné, jak dovodil Krajský soud v Hradci Králové v usnesení ze dne 26. listopadu 2009, sp. zn. 30 Ca 115/2009.

Dodáváme, že při přezkoumání náležitostí návrhu přípravného výboru podle ust. § 12 zákona o místním referendu obecní úřad zkoumá „pouze“ formální náležitosti návrhu podle ust § 10 a § 11 zákona o místním referendu a nepřísluší mu zabývat se přípustností navržené otázky (viz např. rozsudek NSS ze dne 31. srpna 2017, č. j. Ars 2/2017-60). Posouzení přípustnosti referendové otázky je ve výlučné pravomoci zastupitelstva obce, nikoli obecního úřadu nebo rady obce. Městský úřad nebo rada obce sice může nad rámec zákona o místním referendu zastupitelstvu předložit své stanovisko k přípustnosti navrhované otázky nebo otázek, popřípadě si vyžádat k dané problematice stanovisko Ministerstva vnitra, nicméně daný postup by neměl být důvodem pro odkládání předložení návrhu přípravného výboru zastupitelstvu obce. **V každém případě je z hlediska dodržení zákona o místním referendu (§ 12 odst. 4) nutné, aby bezvadný návrh přípravného výboru (ve smyslu splnění formálních náležitostí) byl radou předložen zastupitelstvu obce tak, aby mohl být projednán na jeho nejbližším zasedání, jak bylo vysvětleno výše.**

Ad 2)

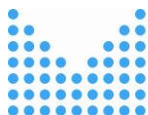
Kde by mohl být problém, pokud by v místním referendu byly najednou položeny obě výše uvedené otázky.

Odkazujeme na naše stanovisko pod č. j. MV- 93936-2/ODK-2020, které Vám zasíláme v příloze a ve kterém podrobně vysvětlujeme, z jakého důvodu není možné dle názoru Ministerstva vnitra předmětné otázky kombinovat. Představíme-li si situaci, že by na obě navrhované otázky občané odpověděli „ANO“, poté by dle našeho názoru nebylo možné postupovat podle výsledku místního referenda, neboť jednotlivá rozhodnutí by se vylučovala – postupem dle druhé otázky, která prodej bytů umožňuje za určitých podmínek, by totiž město porušilo rozhodnutí o první otázce, která prodej bytů obecně zapovídá. Podle rozhodnutí občanů o druhé otázce by pak (s ohledem na odpověď „ANO“ o první otázce) nebylo možné vůbec postupovat. Nelze přitom říci, které rozhodnutí má mít přednost.

Dodáváme, že předmětné stanovisko Ministerstva vnitra je právně nezávazné. V současné době neexistuje příslušná judikatura, která by se zabývala problematikou přípustnosti konání místního referenda v situaci, kdy přípravný výbor navrhuje konání místního referenda o dvou otázkách, které jsou ve vzájemné kolizi.

Ad 3)

Jaké kroky přípravnému výboru doporučujeme udělat, tak aby místní referendum proběhlo a jeho výsledek byl v jakékoliv situaci právně jednoznačný?

V posuzovaném případě je dle názoru Ministerstva vnitra možné, aby návrh na konání místního referenda byl písemným oznámením adresovaným zastupitelstvu (ve fázi před vyhlášením referenda) modifikován, resp. upřesněn, ačkoliv zákon o místním referendu institut změny ani zpětvzetí návrhu neupravuje. Upřesnění návrhu by mělo obsahovat projev vůle přípravného výboru, o které z navrhovaných otázek, které se vzájemně vylučují, má být referendum vyhlášeno. Zastáváme názor, že ve fázi před vyhlášením místního referenda by zastupitelstvo města mělo přání přípravného výboru respektovat a vyhlásit místní referendum o té otázce, kterou přípravný výbor takto určí. Takový postup by totiž odpovídal principům, na kterých je zákon o místním referendu postaven.

Ad 4)

Pokud by výše zmíněné otázky byly v kolizi, můžeme jako přípravný výbor chápat tuto situaci tak, že se vlastně jedná o dvě referenda, kdy každé bude pouze o jedné otázce?

Jestliže se v posuzovaném případě má podle návrhu přípravného výboru konat jediné místní referendum, ve kterém se má podle vůle přípravného výboru hlasovat o dvou otázkách týkajících se prodeje městských bytu v Milovicích, takto interpretovat nastalou situaci a předmětný návrh na konání referenda nelze.

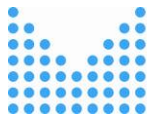
Ad 5)

Pokud je odpověď na otázku 4) ano, můžeme si jako přípravný výbor v tomto případně určit o jaké otázce chceme, aby se referendum konalo jako první?

Jak jsme uvedli výše, dle našeho názoru zákon o místním referendu nebrání tomu, aby přípravný výbor svým písemným projevem vůle určil, o jaké otázce se má referendum v posuzovaném případě konat (viz odpověď pod bodem Ad 3/).

Jestliže místní referendum o této otázce bude konáno a rozhodnutí v místním referendu bude platné (viz ust. § 48 odst. 1, dle kterého platí, že „K platnosti rozhodnutí v místním referendu je třeba účasti alespoň 35 % oprávněných osob zapsaných v seznamech oprávněných osob“), nové místní referendum v téže věci může být konáno až po uplynutí lhůty 24 měsíců (viz ust. § 7 písm. h/ zákona č. 22/2004 Sb.). To znamená, že rozhodnutí občanů v místním referendu v této věci může být změněno (revokováno) až po uplynutí zákonem stanovené lhůty.

Ad 6)

Pokud je odpověď na otázku 4) ano, a proběhne referendu o jedné otázce a nebude právně závazné (přijde méně lidí...), můžeme jako přípravný výbor požádat o vyhlášení místního referenda o druhé otázce?

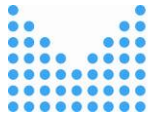
Viz odpověď pod bodem Ad 5). Jestliže rozhodnutí v místním referendu v této věci bude platné (tj. bude dosažena minimální hranice účasti oprávněných osob, viz ust. § 48 odst. 1: „*K platnosti rozhodnutí v místním referendu je třeba účasti alespoň 35 % oprávněných osob zapsaných v seznamech oprávněných osob.*“), přípravný výbor je oprávněn požádat o vyhlášení nového místního referenda v téže věci až po uplynutí lhůty 24 měsíců (dle § 7 písm. h/ zákona č. 22/2004 Sb.).

Jestliže nastane situace, kdy místní referendum nebude platné (nebude splněna minimální hranice účasti oprávněných osob dle ust. § 48 odst. 1), nebude nutno čekat s případným vyhlášením místního referenda 24 měsíců.

Podotýkáme, že naše výše uvedené stanovisko není právně závazné. Závazný výklad právních předpisů jsou oprávněny podávat jen soudy.

Ing. Marie Kostruhová
ředitelka odboru

Vyřizuje: Mgr. Andrea Bartošová

MINISTERSTVO VNITRA
ČESKÉ REPUBLIKY

tel. č.: 974 816 632
e-mail: odbordk@mvcv.cz